

je podala te dni na Dunaj in je pod vodstvom malih poslanec, m. dr. tudi posl. Marckhi, vila v dotiku z merodajnimi osebami ter žasnili zahteve malih obrtnikov gledě doba armado. Doslej so te dobave večidel veliki pitalisti dobivali.

Hrvatski sabor se zbore po izredno dolgem moru do 27. decembra t. l.

Na Hrvatskem bil je za novega bana dožani kraljevski komisar Ivan baron Škerlec znanovan. Upati je, da se bodejo zdaj razmere Hrvatskem zboljšale. Skrajni čaz zato bi bil.

Spološni štrajk hočejo baje ogrski socialni mokratje v kratkem pričeti. S tem štrajkom meravajo na eni strani zoper veliko brezpostost, na drugi pa zoper novo preosnovno tistne postave demonstrirati. Dosegli seveda s tem nezmiselnim štrajkom ne bodejo ničesar. sprotno bodejo še povečali splošno revščino.

Ko bi kmjetje štrajkali! To vprašanje stavljanini kmetski voditelj dr. Heim na shodu, terega se je udeležilo okoli 10.000 bavarskih metov. Zahteval je nujno, da se vlada na metki stan bolj ozira. Vprašal je, kaj bi bilo, da bi enkrat kmjetje štrajkali? Danes dajejo bavarski kmjetje 3 milijone, vsi kmjetje na enškem pa 30 milijonov litrov mleka vsak za mestno prebivalstvo. Kmetom bi prav ne škodovalo, ako bi par tednov ne oddajali leka. Saj bi lahko iz mleka napravili sir ali ter. Ali kaj bi to pomenilo za ostalo prebivalstvo...

Bulgarski dijaki proti Ljubljani. Iz Sofije poroča, da so se bulgarski dijaki izrekli udeležbi Bulgarov na vseslovanskem sokoljem kongresu v Ljubljani, to pa zaradi tega, so se Ljubljanci preveč navdušeli in iz Srbije. Slovenska vzajemnost...

Obsojeni podčastniki. Zaprolo se je okoli angleških podčastnikov v Londonu in Windsmiju. Dolžijo jih, da so se pustili podkupiti z reskom nad 100.000 markov.

Rumunska in Avstrija. V govoru, s katerim rumunski kralj parlamentarno zasedanje navoril, pravi m. dr.: „Vsled političnega nastopa moje vlade med balkansko krizo bile so v so še danes mednarodne razmere imunske najboljše. Na eni strani so opazile levlasti našo pomoč pri prizadevanju za mir, na drugi strani pa je mir v Bukarestu izredno neneprljivega razmerje mimo unsko in Avstrijo zapečatil.“

Albanski knez. Velevlasti so se zedinile ede albanskega prestola. V kratkem bodejo vlasti naznane princu Wilhelmu zu Wied, da so z njegovo kandidaturo zadovoljne. prihodnjih dneh ponudila bode albanska dežacija iz Valone princu krono. Naslov novega aradarja bode knez. Kakor se poroča, prevzel de princ albansko vlado v prvih dneh novega.

V Mehiki so se razmere za ustaško ar-

abetsko urejenib; samo obvez za ranjence bilo.

Zapovedujoč generali niso poznali ne generalstva ne vojaštva. Večidel so prevzeli komando na dan bitke.

Kratko rečeno: armada ni bila pravljena za vojno. In vkljub temu Nazim-paša zapovedalo ofenzivo! Vso kriivo srce se meče na poznejne umorjenega Nazima. In opravičeno! On je bil vojni minister in generalissimus obenem in je dal dne 21. oktobra povelje za naskok, čeprav je proti temu budi lah-paša nastopil. Nazim-paša je jal, da hoče armadi takoj z lepo zmago večega navdušenja dobiti. Dosegel je s to negotovo mado ravno nasprotno. Mahmud-Muktar-paša, gotovo najzmožnejši kôrni komandant, opetovanjo vojnemu ministru poročal, da pri madi še ni vse v redu. Sploh je bila armada bližu meje; skoči bi se zbirala pri Čorlu, kakor to nemški feldmaršal Goltz priporočal, i se nesreča ne zgodila.

Zdravnikov ni bilo in kar jih je bilo, ni mogo sredstev za zdravljenje. Ranjenci so morali sami, lačni, slabo ali nič obvezani, do ležniške postaje iti, kjer so še cele dneve koli ležali, predno se jih je spravilo v Konstan-

mado pod generalom Villa zboljšale. Zvezino vojaštvo je bilo na raznih točkah premagano. General Villa izjavlja, da bode stal v par tednih pred mestom Mehiko. Zmaga revolucije je torej gotova stvar.

Na Francoskem pojavila se je huda politična kriza. Dosedanji vladi Poincaré, katera je hotela davke zopet povišati, je zbornica izrekla nezaupanje. Vsed tega je moralna vlada odstopiti.

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Tukajšnji klericalci so zelo modrih butic. Na Martinovo nedeljo privedli so neko spakedrano veselico, seveda tukaj se je videlo same izoražene farške podrepnike, katerih geslo se glasi: dol z našimi nasprotunki drugih strank, posebno pa z „nemščarje“. Hvala Bogu, saj pa nas je prav lepo število, tako da se nam ni treba batiti v nobenem oziru idiotov. Kdor je kaj skušan, ne bode hodil po klerikalnih nasvetih. Klericalci ljudstvo samo poneumijo, in gorje tistem, kateri se jim uča. Obžalujemo tiste zaslepence, ki se dajo od črnuh zapeljati. Mislite si, dragi somišljenci, kako lepo so se vrtali „Marijini“ družbeniki obeh spolov! In kaj je še bilo pa za zidi zunaj oh grozno, tam pa tam parček „Mladieniške zvezze“; in zakaj... samo ob sebi umevno! Upamo, da bode tukaj vodja „Marijine družbe“ energično nastopal. In dotična komedija pod vodstvom kranjskega Janeza pa naj drugokrat blagovoli predstavljati „Sveti Jahanco“, bi bolj pristojalo za takšne nevedneže. Seveda, rusko-srbskih zastav ni primanjkovalo; zakaj pa ne pokažete avstrijske ali štajerske barve? To ste pač žalostni patriotji! In kdo je vsemu temu vzrok? Politični duhovniki! Bilo bi pametnejše, ko bi se na dan 19. nov. služila sv. maša za našo milo pokojno cesarico Elizabeto. Tega pa ne! Župnik misli bolj na svojo oberdekelo Lizo; radi bi znali, kaj neki ji je špendiral za god; mogoče kakšnega petelinčka? Oj ti šment, je že tako. Še nekaj omenimo; ja, na „Katzenmusik“ pri veselici bi skoro pozabili; svirali so izvrstno, bolj ko kakšna „Platzmusik.“ Takih komadov še Čehi niso kos. Pričakujemo, da v prihodnje boljše zasvirajo, da zrjavle devičice se boljše obnašale bojo. Na tej veselici vam je bil dirn in draj, da je bilo veselo. Med klerikalnimi gosti se je najbolj odlikoval župnik Vogrin s svojo dekelo Liziko, kateri je bil ravno vodja te prizemjene veselice. Zdi se nam, da je z Liziko licitiral tombolo;

Pota so bila brez temelja; potoki narašli, mostovi odplovljeni; vasi so gorele in od psov izkopani mrliči so okužili zrak.

Največ vojakov je prišlo nazaj, predno so se sploh borili, kjer so dobili nasprotujoča se povelja, kjer niso imeli streljiva in kjer so bili lačni.

Do bitke pri Kirk-Killis ali do naskoka na trdnjava, ki sploh ne eksistira, ni prišlo. Streljalo se je semintja in kar se je govorilo o dispozicijah te bitke, je vse zlagano.

Da se prebivalstvo ne izroči brez varstva Bulgarom, sklenil je vojni svet, da naj se armada zopet pri Lüle-Burgasu postavi. Dva dni se ni ničesar storilo; 28. oktobra pa so Bulgari Turke presenečili. Urejenega boja ni bilo. Vojaki so se bili, kakor so ravno stali. Telefonska zveza ni obstojala. Cela fronta (43 kilometrov) so morale ordonance na konjih voditi. Vkljub temu so se zamogli Turki 2 dni držati.

Končno so bili dolgega boja trudni, brez hrane in streliva in brez zaupanja v vodstvo; 31. dne oktobra se šli nazaj. Tretji kôr pod Mahmud-Muktar-pašo je udaril še enkrat po Bulgarih in s tem zasledovanje preprečil.

Se slabše je bilo z drugimi turškimi armadami, ki so bile poleg tega še muogo slabej-

pač v resnici dober krščanski duhovnik! Manjkallo še je bivšega kaplana Berka in njegovih podrepnic Berkov iz Gradiš, ki še dandanes žalujejo za njim. Res, naši duhovniki nam dajejo prav lepe vzglede; za razjokati!

Sv. Barbara v Halozah. Prisodenemu dopisniku „Slov. bedaka“, pardon „gospodarja“ na dopis z dne 27. listp. v odgovor: 1. Ni res, da bi se „Štajerci“ pristaši med seboj tepli, tako da bi se morali zdraviti; res pa je, da dotičniki ne pripadajo pod našo stranko, pač pa pod neko drugo. Zakaj toraj laže dopisnik slov. cunje? Drugokrat pa naj tisto privandranlo človeče iz Kranjskega priobči v „Noraku“, kako se fantilini iz Marijine družbe in Mladieniške zvezze razbijajo okoli in poštenim ljudem nočni mir motijo. Sploh zadnjič na klerikalni tomboli, kaj se je vse spočelo; vse slabega, kar si sploh pošten človek ne zamore mislit! Tudi za Reicherjevem zidu. Ali vam je ljubo, da vam povemo resnico, vam klerikalnim idijotom? Potem bode pač jo! Pometajte pred svojim pragom, potem šele pridite pod naše, ko boste vi popolnoma nedolžni. Ako želite, povemo vam še marsikatero toplo resnico, sicar bo vam v sramoto! Gospod fajmošter Vogrin, učite vaše ovčice poštenega mirnega življenja, ne pa ravno nasprotno. A mi Barbarčani se pa bomo potrudili, da bode se naš ljubljeni „Štajerc“ po celi fari razširil, z „Gospodarjem“ in njegovimi lažniki in izsesalcii ljudstva pa v gnojske smeti.

Stoporce. Dragi mi Štajerc! Že dolgo Te nisem bil obiskal, toda oprosti mi to. Večkrat sem mislil na Tebe! Jaz zelo rad berem „Štajerc“, brez njega ne morem biti, akoravno se naš gospod župnik na glavo postavi. „Štajerc“ je moj najzvestejši prijatelj, vedno ga nosim pri sebi. Se spati ne morem brez njega; denem si ga pod zglavje, da lažje zaspim. Potem si mi pa le sanja od našega g. Kečeka in pa od ljubega mojega spremjevalca prijatelja „Štajerca.“ Zadnjič sem bil na paši čital „Štajerca“ in sem ga vtaknil v suknjo. Suknjo sem obesil na vejo in šel na drugo stran travnika. Ko sem se vračal, se je moj junec mastil z „Štajercem“ in ga jedel, kakor jaz znam pečeno jesti. He-he, Keček! Vidi, lej ga! Ti si vedno pravil, da je „Štajerc“ giftna ptujska krota! A moj junec še je vedno zdrav, mu nič ne manjka. Razvidno je toraj, da Štajerc ni „giftna ptujska krota“, da ni „giften“, ker mojemu juncu nič ne manjka. Zdaj še raj krmo jè, kakor poprej. Lej ga!

Novice.

V blaženo Srbi! „Grazer Tagblatt“ piše: Glasom ljudskega štetja iz leta 1910 je prebivalstvo na Kranjskem jako neznavno naraslo. V nekaterih krajih je število prebivalstva celo občutno padlo. Medtem ko se dragod povod premisljuje, kako naj bi se temu zlù odpomoglo, ki škoduje zlasti kmetijstvu vsled vedno občutnejšega pomanjkanja delavskih moči, — pospe-

še, kakor njih nasprotniki. Džavid-paša mi je pravil, da je bil pri dan pri Kumanovi uspeh Turkov. A ponoči so prišli albanski begi in so sporočili, da plenijo Srbi vasi in oskrnijo ženske. Nato mi je 7 bataillonov zbežalo.

Utrdbe Adrianopla so bile zastarele. Baterije so stale v bojni liniji infanterije na hribih in so tvorile vsled tega dobi cilj. Glavno varstvo je dala zaprtia, široka stena iz drata, na katero so se Turki menda preveč zanašali. Pravega infanterijskega naskoka na trdnjava sploh ni bilo. Trdnjava je padla ponoči po 6 mesečnem obleganju.

K vsemu temu prišle so še organizacijske napake; infanterijska divizija štela je n. p. le 9 ali 10 bataillonov. Pri Tsataldši pa je zadela Turke še nova nesreča — kolera. Čudno je sploh, da se je to grozno kugo premagalo. Vse, kar je bilo bolano (mnogi so dobili tifus vsled lakote), spodilo se je v posebni kraj pri Sv. Stefanu; tam se je pastilo nesrečne poginuti... Od lakote omidlele se je smatralo za na koleri bolane; predno se je še prepričalo, je li so v resnici mrtvi, se jih je potrosilo s kolera-apnom in zakopalo. To je bil najgroznejši čas vse balkanske vojne.

Julija meseca bila je armada zopet za boj pripravljena...